

ikke for Kjøbenhavn, og at man ikke trænger til det for Kjøbenhavns Vedkommende. Men naar man ikke trænger til det for Kjøbenhavns Vedkommende, og naar det, at det er der, tvertimod intfrænker Næringen i en meget velbeliggende Deel af Landet, saa er det ganske naturligt, at vi ved Lov afgjør Sagen, seet fra Statens Standpunkt, uden videre at spørge, om det behager enten den ene eller anden Commune, der er kommen til at see disse Sager eensidigt, og jeg kunde gjerne sige egennyttigt. I Forbindelse hermed bragte det ærede Medlem privat paa Bane, hvad der ikke hænger sammen hermed, hvilken Betydning Loven vil faae ligeoverfor de øvrige Kjøbstæder. Saa vidt jeg har forstaaet det ærede Medlem, var hans Raisonnement omtrent dette: Kjøbstæderne havde en Ret, denne Ret have de beholdt tilbage gennem Veltet, og denne Ret, som de saaledes have beholdt tilbage gennem Veltet, skal man ikke tage fra dem uden med deres Villie. Men hele dette Raisonnement er efter min Overthyning fuldkommen urigtigt, thi Kjøbstæderne havde ingen Ret, og man har ikke ladet Veltet blive tilbage som en Eljænk og Gave, hvorover de skulde kunne raade. Jeg troer ikke, at de ere mere Herrer over dette Velte end over hele det øvrige Land. Naar den Tid skulde komme, da Staten maatte finde, at Veltet ikke mere passer for begges Vedkommende, baade for selve Veltets og for Kjøbstædernes Beboere, saa hører Veltet op at være, hvad enten det saa maatte behage visse Kjøbstæder eller ikke; thi det er en Statsfag, der angaaer hele Landet, og Staten skulder ligesaa godt at have sit bestyttende Die henvendt paa Veltets Beboere som paa Kjøbstadbeboerne; de have fersaavidt lige Ret. Det er meget rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at hvis en Kjøbstad ønsker at blive af med sit Velte, kan den specielt andrage derpaa, og saa kan man jo stille den af dermed; men hele denne Betragtningssmaade, at Kjøbstæderne have en Eiendomsret, et Slags Herredømme over Veltet, som Noget, de kunne raade over, og at man i væsentlig Grad skulde spørge dem om deres Mening, naar det Tidspunkt kom, da disse Velter skulde ophøre at være undergivne al Tvang, er, troer jeg, en Betragtningssmaade,

som man ikke bør gjøre gjælden. Jeg skal ikke være den, der skal give noget Stød til for Dieblisset at faae disse Velter hævede, forbi jeg troer, at det i og for sig ikke har noget Væsentligt at bethyde for Veltebeboerne. For Kjøbstadbeboerne troer jeg heller ikke, at det bethyder Noget; det er kun en Slags Fordom, som man har bragt dette Offer, men man maa jo ogsaa finde sig i Fordomme. Men jeg gjør den alvorligste Indsigelse imod enhver Betragtning, der gaaer ud paa, at Kjøbstæderne skulde kunne have nogensomhelst speciel Stemme med ved Spørgsmaalet om, hvorvidt dette Veltesystem skal ophøre eller ikke, og jeg gjør især Indsigelse imod, at man i dette enkelte foreliggende Tilfælde skulde ville anvende Noget, der gjordes til et almindeligt System. Vi betragte det Tilfælde, som foreligger her, i dets Enkelthed og i dets hele Omfang, hvad Kjøbenhavn og Frederiksberg angaaer. Efter min Overthyning, gjøre vi Kjøbenhavn og især Kjøbenhavns Beboere ligesaa stor Nytte ved at lade Loven passere til Gunst for Frederiksberg, som vi gjøre Frederiksberg, og ved at gaae ind paa disse sideordnede Forslag, som jeg troer, at jeg med eet Ord kan betegne som havende en specifik Kjøbenhavnstendens, forvirrer man kun det foreliggende Spørgsmaal til ingen Nytte for Almeenheten, men muligvis til Skade for Enkelte, og under alle Omstændigheder giver man derved Loven en underlig og meget mere forviklet Form.

L. C. Larsen: Da den ærede Ordfører i sit Foredrag har gjentaget de Grunde, hvorpaa Udvalgets Fleertal støtter sig, troer jeg at burde imødegaae disse Ytringer i al Korthed. Den ærede Ordfører begyndte med at indrømme Noget, som jeg anseer for at være overordentlig vigtigt, nemlig, at naar man giver et Landdistrikt Kjøbstadsrettigheder, bør man ogsaa paalægge det Kjøbstadbyrder, men jeg maa spørge, om det nogensinde kan være billigt at oprette en Kjøbstad midt inde i en anden, uden dog at give den de samme Byrder, der paahvile den omgivende Kjøbstad? Skaber man imidlertid ikke her saaledes en Kjøbstad, der strækker sig dybt ind i en andens Grund, og er det da ikke urigtigt at ville give den de